

УДК 631.153.7:633.14

Ящук Н.О., Деняченко М.О.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

**e-mail: yazchsuk@gmail.com*

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗЕРНА ЖИТА ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ ЗБЕРІГАННЯ

Багатокомпонентний склад зернівки жита зумовлює його різноцільове використання. Головна соціальна роль жита – забезпечення населення високоякісним житнім хлібом та іншими хлібобулочними виробами. Також, важливо знизити кількісні і якісні втрати зерна під час зберігання, які залежать від вологості, температури та доступу повітря.

Дослідження проводилися в лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика із зразками зерна жита озимого сортів 'Синтетик 38' та 'Сіверське', вирощених в зоні Полісся України в умовах ФГ «Ялцівське» у 2017 році. Схема досліджень передбачала зберігання зерна жита за трьох режимів: зберігання зерна у сухому стані у тканинних мішках; зберігання зерна в охолодженому стані за температури +5–+10 °С у тканинних мішках та зберігання зерна без доступу повітря у герметичних поліетиленових рукавах.

Зерно жита досліджуваних сортів під час закладання на зберігання мало вологість у межах 12–13 % вологості, що дозволяло тривале зберігання зерна без втрат якості. Найменша натура зерна була в сорту 'Сіверське' за сухого стану і становила 692–695 г/л, що відповідало 3-му класу. Високі показники в сорту 'Синтетик 38' (вище 700 г/л) дозволяли реалізовувати зерно жита 1-им класом якості.

Однак, вирішальним був показник «числа падання», який в сорту 'Синтетик 38' становив 102 с, в сорту 'Сіверське' – 84 с, що не дозволяло зерно досліджуваних сортів реалізовувати вище 3-го класу якості. Протягом трьох місяців зберігання зерна досліджуваних варіантів показник «числа падання» суттєво зріс, в зерні сорту 'Синтетик 38' до 140–145 с, що дозволило реалізувати його 2-им класом. Після дванадцяти місяців зберігання з показниками «числа падання» 141 с і в межах 2-го класу лишилося зерно сорту 'Синтетик 38' за охолодженого стану.

Значно вищі посівні показники були у сорту 'Сіверське' – 97–98 %. На кінець зберігання вищі показники схожості забезпечив охолоджений стан, де зміни були в межах похибки досліду. Порівнюючи втрати маси зерна досліджуваних сортів з нормами природних втрат слід відмітити майже однакові відсотки зменшення маси під час зберігання зерна за сухого стану зерна. У всіх досліджуваних сортів найменші втрати маси відмічені під час зберігання зерна за охолодженого стану.

До зберігання зерна досліджуваних сортів жита було проведене контрольне випікання хліба, яке показало досить високі хлібопекарські показники борошна у сорту 'Синтетик 38' та дещо нижчі в сорту 'Сіверське' у зв'язку з низькою якістю крохмалю. Протягом трьох-шести місяців зберігання зерна спостерігали підвищення загальної хлібопекарської оцінки в середньому на 0,30 бали. Істотне зниження показника визначалося після дванадцяти місяців зберігання за сухого стану зерна – на 0,35 та за охолодженого – на 0,25 бали.

Таким чином для покращення якості та отримання вищих прибутків зерно жита досліджуваних сортів слід зберігати протягом трьох місяців. Зерно жита озимого сорту 'Синтетик 38', яке характеризується високими технологічними показниками, слід використовувати для виробництва борошна. А зерно сорту 'Сіверське' придатніше для переробки на солод та насінневі цілі. Для тривалого зберігання зерна жита озимого слід використовувати охолоджений стан.

УДК 631.523:635.63

Белокопытова Л.П.

*Государственное учреждение Приднестровский научно-исследовательский институт сельского хозяйства ГУ ПНИИСХ, Республика Молдова
e-mail: pniish@yandex.ru*

СЕМЕННАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ И ПОСЕВНЫЕ КАЧЕСТВА СЕМЯН ОГУРЦА ЖЕНСКИХ ЛИНИЙ ЖЛ-95 И ЖЛ-43 ПРИ РАЗЛИЧНОЙ ГУСТОТЕ СТОЯНИЯ РАСТЕНИЙ

Семеноводство это специальная отрасль сельскохозяйственного производства, задачей которой является размножение сортовых и гибридных семян при сохранении их чистосортности, биологических и урожайных качеств.

По экспертной оценке специалистов хорошо налаженное семеноводство обеспечивает повышение урожайности на 18–27 %, поэтому разработка его научных основ, приемов и технология возделывания семян всегда была приоритетным направлением в деятельности института.

Для получения высокой продуктивности семян огурца большое значение имеет выбор густоты стояния растений. Редкое или загущенное расположение растений может сильно снизить урожайность и качество семенников и семян. При редком расположении растений нерационально используется земельная площадь, что приводит к потере потенциально возможного урожая.

При загущенных посевах происходит борьба растений за жизненное пространство. Они вынуждены конкурировать друг с другом, возникает нехватка питательных веществ, освещения, влаги, что влечет за собой снижение вегетативной массы растений, количества плодов,